
LESBRIEF 10. voor VVL-H en ABvL

LINE OF FIRE

Lesbrief voor de kwalificatie Verplaatsen van lasten met Handijsgereedschap	
Onderwerp	Line of fire
Versie	2.0
Vastgesteld op	23-11-2023
Vastgesteld door	WBC VVL
Opmerkingen versturen aan	sog@ssv.nl

Aanleiding

In 2021 heeft tijdens het hijsen een ongeval plaats gevonden met blijvend letsel tot gevolg. Bij het hijsen is een van de hijsbanden uit de klephaak geschoten. Daardoor is een kant van de leiding gevallen en is de flens op deze leiding op de rechtervoet van de medewerker terecht gekomen. Hierbij is zijn teen verbrijzeld en uiteindelijk geamputeerd. Een van de redenen waarom het hier mis ging was dat de medewerker zich onnodig met zijn voeten in de Line of Fire bevond.

In 2023 heeft een hijsincident plaatsgevonden waarbij de aanpikker zijn hand beknelde tussen de last en de installatie door een onverwachte beweging van de last.

Onderwerp en relatie met taakprofiel en toetsterm(en)

- Taakprofiel/taken ABvL-er, VVL-H-er: Buiten “line of fire”; positie innemen
- Toetsterm theorie: Specifieke veiligheidsregels

4.2	T	Voor de gegeven situatie de eigen positie t.o.v. de last bepalen.
-----	---	---

Toetsterm Praktijk: Veiligheid en vakkundigheid

6.3*	Rc/Rpm	Uit de “line of Fire” blijven
------	--------	-------------------------------

Het onderwerp

Leden van een hijsteam lopen een verhoogd risico door een bewegende last geraakt te worden. Het “noodzakelijk” in de nabijheid van de last aanwezig zijn moet een bewuste keuze zijn. Er moet rekening worden gehouden met alle mogelijke risico’s die bij een bewegende last kunnen optreden.

Informatie voor de docent

Zie Life Saving Rules

<https://www.iogp.org/life-savingrules/>

<http://www.lifesavingrules.nl/>

<https://www.shell.com/sustainability/safety/personal-safety.html>

Tijdens het verplaatsen van de last moeten deelnemers van het hijsteam zich er van bewust zijn dat de beweging van de last en het mogelijk vallen van de last een risico is. Letsels hierdoor zijn doorgaans zeer ernstig tot dodelijk!

Het vakkundig hijsen en heffen met hijs- en hefmiddelen voorkomt al vele risico’s. Voorbeelden hiervan zijn stabiel aanslaan van de last, correcte keuze hef- en hijsgereedschappen etc.. Echter de menselijke factor blijft een grote rol spelen: Waar ga ik plaats nemen om mijn rol binnen het hijsteam goed te kunnen uitvoeren. Communicatie, afspraken, tijd nemen en vooral vooraf nadenken zijn belangrijke zaken voor elk hijsteam lid.

Informatie voor de deelnemer

Een last die wordt gehesen vormt altijd een potentieel risico. Hoe klein het risico ook is.

Risico’s bij hijsen van lasten	Beheersmaatregelen c.q. regels bij hijsen van lasten
Recht naar beneden vallen van de last.	Kom nooit met ledematen <u>onder</u> een hangende last. Ook niet bij plaatsen van de last.

Onder een hoek naar beneden vallen van de last	Kom niet in het gebied waar een last die op hoogte wordt gehesen kan vallen. Hoe groter de hijshoogte, hoe groter het gebied.
Kantelen van de last bij start of einde hijsen. <i>Bij kantelen is er 50% kans dat de last naar je toe valt (als je er naast staat)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Blijf buiten het mogelijke valbereik bij opnemen of plaatsen van de last. • Trek nooit hijsgereedschappen onder de last met de hijskraan er onderuit. • Stel zeker dat de hijsgereedschappen volledig los zijn bij het verwijderen van de last en niet kunnen haken aan de last.
Breuk van een leng of hijssoog <i>Bij breuk van een leng of een hijssoog gaat de last kantelen.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Blijf ruim buiten het valbereik van de te hijsen last. • Gebruik indien mogelijk een stuurlijn die lang genoeg is.
Delen van de last breken uit of raken los	Zorg er altijd voor dat een deelbare lading op de juiste wijze is gebundeld of gezekerd (bijvoorbeeld sealing d.m.v. folie) zodat delen van de last niet kunnen afbreken/uitbreken/loslaten.
De last kan bij het oppakken verplaatsen (haak niet recht boven de last/zwaartepunt).	Zorg voor een veilige afstand bij het oppakken van de last. Denk hierbij ook aan de omgeving tussen de last en vaste objecten.
Tijdens begeleiden van de last struikelen en geraakt worden door de last	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg dat de werkplek vrij is van obstakels. • Loop altijd achter de last aan. • Begeleid de last op heuphoogte.
Tussen de last en vaste objecten klem komen te zitten.	Kijk vooruit. Besef waar de last naar toe gaat en neem op <u>elk moment</u> een veilige plaats in!

Advies voor het hijsen:

- Overleg met elkaar!
- Denk eerst na voordat je handelt!
- Wijs elkaar direct op de mogelijke risico's!
- Hijsen is geen haastwerk! Neem hiervoor de tijd!
- Neem het onderwerp "line of fire" altijd mee in de LMRA!
- Respecteer de afzettingen voor jezelf en wijs anderen ook hierop!

Opmerkingen:

Bij (mobiele) torenkranen kan het gebied waar de giek overheen zwenkt veel groter zijn dan het hijsgebied waarin de last wordt gehesen en dus van hoogte kan vallen. Bij mobiele (tele)kranen

Lesbrief 10. Line of fire

waarborgcommissie VVL- © SSVV, november 2023 / versie 2.0

VCA Examenbank is onderdeel van Stichting eX:plain

overlappen. beide gebieden elkaar meestal meer. Hiermee dient men rekening te houden bij het bepalen van hijsgebieden en veilige doorgangen.

Volg altijd de instructies op van de betreffende machinist en respecteer de afzettingen! Betreed het gebied pas na uitdrukkelijke toestemming!

Tip:

Een “trek en Duwstang”(Push Pull poles) kan een goede oplossing bieden om niet direct naast de last te moeten staan en om vrij hangende stuurlijnen naar je toe te halen.

Voor leveranciers: zie internet met zoekterm: “Push Pull poles”.

Disclaimer

Deze lesbrief is voor opleidingsdoeleinden te gebruiken en alleen ter ondersteuning van genoemde kwalificaties.

Hoewel bij het redigeren van deze uitgave de grootst mogelijke zorgvuldigheid is betracht, bestaat altijd de mogelijkheid dat bepaalde informatie na verloop van tijd verouderd of niet meer juist is. De samenstellers zijn dan ook niet aansprakelijk voor de gevolgen van activiteiten die worden ondernomen of nagelaten op basis van deze uitgave.